

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXVI. De quatuor alijs Collegijs S. Epiphaniij Papiæ, S. Theodori Ianuæ, S. Mariæ Pediscryptæ, & S. Mariæ de Martorano Lateranensi familiæ per Nicolaum V. vnitis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Indultorum nostrae congregationis videri possunt, quibus alia addiderunt Imperatores Fredericus II. Carolus V. Ludovicus XII. Rex Galliarum, & alij Duces Mediolani.

CAPVT VIGESIMVM SEXTVM.

De quatuor alijs Canoniorum Collegijs, videlicet S. Epiphanijs Papijs, S. Theodori Ianujs, S. Mariae Pediscripta Neapolis, & S. Mariae de Mariano apud Parmam nostrae Congregationi per Nicolaum V. vnitis.

Ex biennium excesserat, postquam nostri Lateranenses Praepositorum S. Crucis Mortariensem in Papiensi Comitatu reformauerant, cum Papienses illorum fama percepta, de Collegio canoniorum

nostrae congregationis intra Ciuitatem erigendo tractatum habuerunt, & quod mirum forsan videri possit, idem Franciscus Sfortia Papijs Comes, & Mediolani Dux, qui ante duos annos Mortario illos prohibuerat, vt Papiam inducerent, suis literis Pontificem rogauit. Erat Papijs templum antiquitate, & Sanctorum Reliquijs venerandum, S. Epiphanijs nuncupatum, quod fuerat à S. Epiphanio ante annum humane salutis 480. in honorem Dei, & Sanctorum Martyrum Vincentij, & Gaudentij dedicatum. quo anno dicto Ven. Antistite corpore soluto, illius cadaver in sepulchro marmoreo in eodem templo conditum illi nomen dedit. Erat autem in Ecclesia collegium trium vel quatuor canoniorum secularium, sub vno Praeposito, qui etiam curam animarum exercebat: tenebat verò Praeposituram veneranda mem. D. Dominicus de Coila cathedralis Archiepiscopus, qui vt Mediolanensem Duci, ac in primis suis ciuibus illi obsecrantibus rem gratam exhiberet, Praeposituram ad effectum erigendi in illa collegio canoniorum nostrae congregationis, libere in manibus Nicolai V. Pontificis resignauit. resignationem Pontifex ad supplicationes eorundem Ducis Mediolanensis, & ciuium Papiensium admittit, & Ecclesiam, extinctis in ea Praepositura cum canonicatibus secularibus, nostrae congregationi perpetuo regendam tradidit, & cum illius bonis, & iuribus vnuit, datis literis vnionis

apud Fabrianum pridie calendas Augusti anno 1451. Pontificatus sui anno 4.

Verum quia Praepositus negotium inficio Episcopo tractauerat, Episcopus Papiensis falsis suggestionibus egit apud Mediolani Ducem, & apud Pontificem, vt non obstante possessione per nostros iam apprehensa, Pontifex literas vnionis reuocaret. Verum Dux de rei veritate doctus, iterum Pontifici rescripsit, vt inter partes iustitiam faceret, qui statim priores literas confirmauit inuito Episcopo, qui iurauerat mitram potius amittere, quam nostros ibi loci permittere, quod & factum est, nam nostros de monasterio non eiecit, sed ex hac vita statim migravit. Quod videtis quidam vir nobilis, & religiosus nomine Dominus Antonius de Astulphis, qui nostrorum conuersatione plurimum solabatur, & multos de nostris canonicis familiares habuerat, medietatem vnus praedij, cuius redditus ad alendos nouem canonicos sufficiebant, monasterio donauit. Sed & ciues Papienses ad aedificandum monasterium multas elemosinas contulerunt, quibus cenobium satis nobile cum duobus claustris, & ampulo cenaculo fuit inchoatum, & anno 1476. absolutum, vbi decem & octo canonici sub Abbate regulariter viuunt, nam monasterium à Pio V. Abbatiali titulo fuit insignitum, cuius Abbas subiectum habet collegium canoniarum nostrae congregationis S. Mariae Iosaphatis, vulgo nuncupatum monasterium nouum.

Conduntur in Ecclesia S. Epiphanijs corpora Sanctorum Epiphanijs Episcopi Papiensis, Speciosae Virginis, Liberatae Virginis, Honoratae Virginis, & Luminosae Virginis, quae Hippolytus de Rubeis Episcopus Papiensis, qui postea fuit Cardinalis anno 1577. in ara per ipsum consecrata, cum lamina plumbea sequentem inscriptionem referente, condiderat: *Ego Hippolytus de Rubeis consecraui altare hoc in honorem S. Epiphanijs Episcopi Papijs, & corpus eius Sancti cum corpore Virginis Speciosae, & Liberatae, & Reliquias sanctae Honoratae, & Luminosae in eo inclusi.* Eadem Reliquiae anno 1611. die prima Iulij ex vetusto in nouum altare sunt translatae, in quarum translatione non solum praedicta lamina, sed etiam quatuor antiquiores, quae de praedictis reliquijs testentur, fuerunt adiuuatae. Conduntur in eadem Ecclesia corpus B. Martini Bergomensis nostrae congregationis canonici, qui viuis, & mortuus miraculis claruisse narratur, qui anno Incarnationis Dominicae 1478. de terrestri ad caelestem patriam profectus, ibidem fuit tumulatus. Eius corpus post centum annos, videlicet 1579. die 4. Decemb. cum notario, & testibus visitatum, repperit est integrum, & palpabile exceptis digitis manuum, & pedum, & anteriori parte cranij in dextero latere, quod anno 1614. in decentiorem locum translatum in sinistro Ecclesiae latere sub organo est collocatum.

cum

cum inscriptione: Hic iacet corpus B. Martini Berge-
mensis canonici Regularis Lateranensis translatum die
decima quarta Augusti. Obijt anno millesimo quadrin-
gesimo septuagesimo octavo, die vigesimo quarta
Augusti: de hoc venerabili, & sancto viro quzdam
inferius dicemus.

Tumulatur in eadem Ecclesia Andreas Alciatus cum imagine, & epitaphio, quod tale est
videlicet.

ANDREÆ ALCIATO MEDIOLANEN-
SI IVRECONSULTO, COMITI, PRO-
TONOTARIO APOSTOLICO, CÆSA-
REOQVE SENATORI, QUI OMNIVM
DOCTRINARVM ORDINEM ABSOL-
VIT, PRIMVS LEGVM STVDIA ANTI-
QVO RESTITVIT DECORI.

Prodiit ex eodem monasterio Augustinus de
Nouellis Ticinensis, vir probitate, integritate,
rerum gerendarum prudentia, & experientia, &
omnigena eruditione nulli suorum temporum
secundus: Fuit enim Theologus eruditissimus,
diuinarum Scripturarum indagator acutissimus,
verbi Dei Predicator facundissimus, & æquè di-
feritissimus, & in Historijs versatissimus. sed præ
ceteris vtriusque Juris Canonici, ac Cæsarei Do-
ctor singularis, cui vtiqam alterum similem no-
stra Lateranensis familia protulisset. qui omnibus
gradibus honoris in eadem congregatione digni-
ssimè functus, Bononiæ in monasterio S. Io-
annis in monte, quod per plures annos laudabi-
liter rexerat, naturæ debitum soluit anno 1520,
cuius operum catalogum inferius texemus.

III. Eodem anno 1451. Nicolaus V. nostræ con-
gregationi vniuit Ecclesiam S. Mariz de
Martorano Parmensis Diocesis, quæ antea erat
canonicorum regularium Ordinis S. Augustini,
quæ nunc monasterio S. Sepulchri Parmæ est vni-
ta, consecræ sunt literæ vniouis 5. Idus No-
uemb. eiusdem anni 1451.

Eodem anno frater Ioannes de Gattis Prior
monasterij S. Theodori Ianuæ, quod erat mem-
brum congregationis Mortariensis de illo re-
formando, & nostræ cōgregationi tradendo tra-
ctatus habuit cum Rectore Generali, ac cum
illo Pontifici preces supplices porrexit pro con-
firmatione vniouis: et illud fuisse in Generali
vniouione monasterij S. Crucis Mortariensis, cuius
erat membrum, generaliter comprehensum, cui
supplicationi Pontifex libentissimus annuit, vt
patet ex ipsius literis, quarum hic est tenor.

Nicolaus Episcopus seruus seruorum Dei dilectis si-
lis Abbati S. Bartholomæi de Fossato Ianuensis Diocesis,
& S. Benigni, ac B. Mariz de quarto extra muros Iau-
nuenses per Priores solitorum gubernari monasteriorum
Priaribus salutem, & Apostolicam benedictionem. Apo-
stolica sedis prouidentia circumspicilla ad ea libenter in-
tendit, per quæ status Prioratus, & aliorum prioratus
loorum feliciter dirigatur, ac vtiuū, & prosperū suc-
cessibus gratulentur. Exhibita siquidem nobis nuper pro

III.

37 Mo
na. st.

38 Mo
na. st.

parte dilectorum filiorum Reclorū, & canonicorum de
congregatione S. Saluatoris Lateranensis petitis con-
uehat, quod si Prioratus S. Theodori Ianuensis Ordinis
S. Augustini canonicorum regularium eidem congre-
gationi applicaretur, ac in eadem iuribus, statuta, &
consuetudines teneretur, Prioratus ipse in spiritibus
bus, & temporalibus multa commoda susciperet. Quæ
pro parte tam dilectorum Reclorū, & canonicorū, quem
dilecti filij Ioanni de Gattis Priori dicti Prioratus af-
ferenti, quod ipse applicationem prædictam malitiam
desiderat, ad hoc vt ipse Prioratus reformetur debeat, &
ad obseruantiam reducat, nobis fuit humiliter sup-
plicatum, vt eundem Prioratum, qui conuenticula ex-
stitit, & ad quem quæ per electionem assumitur, & a
monasterio de Martorio dicti Ordinis S. Augustini de-
penderet, ac per illum canonicos gubernari consuevit, &
in quo quæ nos distinxerat canonici communitatis, ex-
inque fructus, redditus, & proventus eorum viginti
quinque florenorum anni de Camera, secundum con-
mune assensum, valorem annuum, vt ipse Reclor,
& canonici asserunt, non excedant, cum annuus iuribus,
& pertinentijs suis eidem congregationi perpetuò
applicatis, & assignatis, aliasque in presentibus oportuno
providere de benignitate Apostolica dignemur. Nos
itaque de præmissis certam notitiam non habentes, &
iusmodi supplicationibus inclinatis, asserimus nos
per Apostolica scripta in illud non, quatenus res, vel ius,
aut vniuersum vestrum sit, & postquam vocati prius, &
Conuentu dicti monasterij per Priorem soliti gubernari,
& alij, qui fuerint evocandi, verbo de præmissis li-
gitime constituti, eundem Prioratum cum omnibus in-
tribus, & pertinentijs prædictis eidem congregationi
præfata auctoritate nostrâ perpetuò applicatis, & assignatis
curatis: ita quod eadem, vel decedente dicti le-
anne, seu alias Prioratum ipsam quilibet diuidentis,
liceat eidem Reclori, & canonicis per se, vel alios, in
alios corporalem Prioratum, iurumque, & pertinentiarum
prædictarum possessionem auctoritate propria libere
re apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus
huiusmodi in suos, nec non congregationem, & Pri-
oratum huiusmodi vsus, vtilitatemque conseruari, & per-
petuo retinere, dictamque Prioratum in eadem statu
statuta, & consuetudines huiusmodi regere, & gubernare,
Diocesis loci, & cuiuslibet alterius super his licentia
minimè requisita. Non obstantibus constitutionibus,
& ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & Ordinam
prædictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, rei
quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrarijs
quibuscunque. Dat. si aliquis super præmissis suis se-
cundis de Prioratibus huiusmodi specialis, vel alij be-
neficijs Ecclesiasticis in illis partibus generalis dicti, si-
dis, vel Legatorum eius literas impetratas iam per
eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel
alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas,
ac processus habuit per casum, & per quocunque modo
secus, ad prædictum Prioratum volumus non extendi,
sed nullam per hoc eis quâ ad applicationem Prioratus,
aut beneficiorum aliorum prædictarum generari, &

quodlibet alij privilegij, indulgentijs, & literis A-
postolicis generalibus, vel specialibus, quoumque
tenore existant, per quæ præfatis non expressis
inductis non infra effectus eorum impediatur
quomodolibet, vel diffidat, & de quibus, quoumque
conuentione de verbo ad verbum habenda sit in no-
stra manu scripta. Preuiso, quod propter applica-
tionem, & assignationem prædictam, si sunt, Prioratus
huiusmodi proventus non fructus obsequijs, & vni-
uersis, & quæ illi immineant, nullatenus negentur,
sed illi omnia conferantur, nec non persona de præfatis
inductis degenere congruè supportentur. Et insuper
non vniuersum decernimus, & inane, si seorsum super
quæquam quam auctoritate fuerint, vel ignorant
consequi attestari.

Quædam nota quod S. Petrum anno Incarnationis
Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo
nono quarto Idus Februarij, Pontificatus nostri anno
septimo.

Postquam vniouione monasterium per n-
strum fuerat renouatum, & cenaculum cum do-
mitione versus Mare communibus expensis Co-
gregationis ædificatum, curante potissimum
Reuerendo Patre Domino Timotheo Ver-
nelli Rectore Generali, cui monasterio ide-
m anno 1453. vniuit alium Prioratum
S. Mariz de Prano dictæ Congregationis Mo-
nasticæ, quem tenebat Fr. Bartholomæus
Nigro, qui cum prædicto Fr. Ioanne Priore
Theodoro vniouo Capitulo Generali dictæ Co-
gregationis interfuerat. Datæ sunt literæ dicte
Ianuarij, anno Incarnationis Dominice 1453.
quæ tamen vniou sub Nicolao V. fuum effectu
non effiuerat, sed sub Calisto III. datis nouis
Idibus anni 1457. decimoquinto calend. Da-
com.

A No 1472. Generale Capitulum Raucennæ
Rector Generalis, & Visitatores anni præ-
cedentis omnes confirmati. Hoc anno Alphonsus
Rex Aragonum, & vtriusque Siciliæ ob pe-
nitentiam æstictum dilectionis erga nostrum or-
dinem, venerabilem Ecclesiam S. Mariz Nea-
pulis, Pedicry præ nuncupatam nostræ congre-
gationi regendam tradere cogitauit. quod vt ef-
fecter, quia Ecclesiam euidam Clerico Partis
supra nobili, Lancillotto nuncupato, fuerat
conuenticula, prius à Pontifice liberam facultatem
in ea Collegium clericorum regularium, si-
cuti secularium, prout sibi placuisset, perpetuò in-
stitueret, postulatit. nec mora impetravit, acce-
pit in forma Breuis, datis apud sanctum
Petrum Scaland. Iulij anno 1452. Deinde anno
Incarnationis Dominice 1453. ipsam Ecclesiam
nostræ congregationi perpetuò tradidit, & do-
nauit. quo anno Reuerendus Pater Dominus
Auericus Placentinus Rector Generalis Domi-
nium Fabianum à Dolsiceto canonicum in mo-
nasterio Lateranensi residentem, cum procura-
tore Neapolim ad capiendam actualem & cor-

